

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

25/2781-

19. august 2025

Avgjørelse av klager på vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i 2025/2026

Klima- og miljødepartementet viser til klager på vedtak fattet av rovviltnemndene i region 1 (Vestland, Rogaland og tidligere Vest-Agder), region 2 (Buskerud, Telemark, Vestfold og tidligere Aust-Agder), region 3 (tidligere Oppland), region 4 (Østfold, Akershus og Oslo), region 5 (tidligere Hedmark), region 6 (Trøndelag og Møre og Romsdal), region 7 (Nordland) og region 8 (Troms og Finnmark) om kvoter for lisensfelling av jerv i 2025. I antall er kvotene samlet satt til 124 individer, med en samlet hunndyrkvote på 73 hunndyr. Samtlige vedtak er påklaget.

Klima- og miljødepartementet opprettholder vedtakene om kvoter for lisensfelling av jerv fra rovviltnemndene i regionene 1, 2, 4, 5 og 8.

Departementet endrer kvoten i vedtaket i rovviltregion 3 fra 10 dyr, hvorav maksimalt 9 hunndyr, til 9 dyr, hvorav maksimalt 6 hunndyr. Av disse kan inntil 4 dyr, hvorav maksimalt 2 hunndyr, felles innenfor jervprioritert område.

I region 6 fjerner departementet startkvoten for områdene innenfor forvaltningsområdet i Møre og Romsdal som i vedtaket er satt til 1 dyr, slik at det ikke åpnes for lisensfelling av jerv innenfor forvaltningsområdet i Møre og Romsdal. Rovviltnemnda kan imidlertid omfordele kvoten på ett dyr til et annet delområde med startkvote i regionen. Departementet endrer videre antallet hunndyr i startkvoten for forvaltningsområdet i Trøndelag fra 9 til 4 hunndyr.

I region 7 endrer departementet lisensfellingskvoten for Nordland, på bakgrunn av nye opplysninger om bestandssituasjonen i regionen, til 20 dyr hvorav maksimalt 8

hunndyr. Irregulær avgang etter 6. mai 2025, dato for opprinnelig vedtak i nemnda, belastes kvoten. Det vil si at kvoten per 8. august er 10 dyr, hvorav 5 tisper. Kvoten forbeholdes beiteprioriterte områder.

Ved avgjørelsen har departementet lagt vekt på historikk og potensial for skade fra jerv, samt prinsippet om differensiert forvaltning av rovvilt. Departementet har også sett hen til Stortingets rovviltforlik i 2011, hvor det fremgår at det er en målsetting at lisensfelling skal være hovedvirkemiddelet i bestandsreguleringen av jerv.

Departementet finner at det foreligger et potensial for skader som oppfyller vilkåret i naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b. Vi finner samtidig at de vedtatte kvotene ikke truer bestandens overlevelse, og det ikke er andre tilfredsstillende løsninger enn uttak gjennom lisensfelling.

Klagene som gjelder region 1, 2, 4, 5, 7 og 8 er ikke tatt til følge. Klagene som gjelder region 3 og 6 er delvis tatt til følge.

Saksgang

Region 1

Rovviltnemnda i region 1 vedtok 2. juni 2025 kvoter for lisensfelling av 8 jerv for perioden 20. august 2025– 15. februar 2026. Lisensfellingsområdet omfatter hele regionen. Vedtaket ble påklaget av Naturvernforbundet 22. juni 2025. Rovviltnemnda behandlet klagene 25. juni 2025 og opprettholdt sitt vedtak. Saken ble oversendt Klima- og miljødepartementet samme dag for endelig avgjørelse.

Region 2

Rovviltnemnda i region 2 vedtok 8. mai 2025 en kvote for lisensfelling av 3 jerv for perioden 20. august 2025 – 15. februar 2026. Lisensfellingsområdet omfatter hele regionen. Vedtaket ble påklaget av ARV 22. mai 2025, NOAH – for dyrs rettigheter (NOAH) 28. mai 2025, og Agder Sau og Geit, Agder Bondelag og Telemark Sau og Geit 13. mai 2025. Rovviltnemnda behandlet klagene 12. juni 2025 og opprettholdt sitt vedtak. Saken ble oversendt Klima og miljødepartementet samme dag for endelig avgjørelse.

Region 3

Rovviltnemnda i region 3 vedtok 14. mai 2025 en kvote for lisensfelling av 10 jerv, hvorav maksimalt 4 hunndyr (uavhengig av alder) innenfor jervesonen for perioden 20. august 2025 – 15. februar 2026. Nemnda åpnet for felling med delkvoter i lisensområder som samsvarer med den geografiske differensieringen i forvaltningsplanen, geografisk fordeling av yngling og skadehistorikk. Vedtaket ble påklaget av NOAH 4. juni 2025. Rovviltnemnda behandlet klagen 17. juni 2025 og opprettholdt sitt vedtak. Saken ble oversendt Klima- og miljødepartementet samme dag for endelig avgjørelse.

Region 4

Rovviltnemnda i region 4 vedtok 13. mai 2025 en kvote for lisensfelling av én jerv for perioden 20. august 2025 – 15. februar 2026. Kvoten er avgrenset til området utenfor

ulvesonen. Vedtaket ble påklaget av NOAH 3. juni 2025. Rovviltnemnda behandlet klagen 17. juni 2025 og opprettholdt sitt vedtak. Saken ble oversendt Klima- og miljødepartementet 19. juni 2025 for endelig avgjørelse.

Region 5

Rovviltnemnda i region 5 vedtok 13. mai 2025 en kvote for lisensfelling av 15 jerver, hvorav maksimalt 10 hunndyr, for perioden 20. august 2025 – 15. februar 2026 eller til kvoten er fylt dersom det skjer før perioden er slutt. Kvoten er avgrenset til beiteprioritert område (grønn sone) i forvaltningsplanen for rovvilt i region 5/Hedmark. Vedtaket ble påklaget av NOAH 3. juni 2025. Rovviltnemnda behandlet klagen 16. juni 2025 og opprettholdt sitt vedtak. Saken ble oversendt Klima- og miljødepartementet 17. juni 2025 for endelig avgjørelse.

Region 6

Rovviltnemnda i region 6 vedtok 14. mai 2025 en kvote for lisensfelling av 35 jerv, hvorav maksimalt 16 hunndyr, for perioden 20. august 2025-15. februar 2026. Totalkvoten deles opp i en startkvote og en reservekvote, der det i startkvoten på 31 jerv kan være 14 tisper, og i reservekvoten på 4 jerv kan være 2 tisper. Av startkvoten kan det maksimalt felles 9 tisper innenfor forvaltningsområdet for jerv i region 6. Familiegrupper av jerv (tispe med valper) er unntatt fra lisensfelling til og med 9. september 2025.

Vedtaket ble påklaget av ARV 22. mai 2025, NOAH 4. juni 2025, Fjord kommune 10. juni 2025 og Naturvernforbundet 10. juni 2025. ARV ba samtidig om utsatt iverksettelse av vedtaket, jf. forvaltningsloven § 42. Rovviltnemnda avsto denne begjæringen ved beslutning av 10. juni 2025.

Etter klagefristens utløp den 11. juni 2025 mottok rovviltnemnda klage på vedtak fra henholdsvis Valldal og Fjørå Beitelag og Norddal og Eidsdal Beitelag datert 15. juni 2025, samt fra Møre og Romsdal bondelag datert 17. juni 2025. Disse er ikke vurdert av rovviltnemnda. Rovviltnemnda behandlet klagene fra ARV, NOAH, Fjord kommune og Naturvernforbundet 18. juni 2025 og opprettholdt sitt vedtak. Saken ble oversendt Klima- og miljødepartementet 20. juni 2025 for endelig avgjørelse.

For sent fremsatt klage fra Valldal og Fjørå Beitelag og Norddal og Eidsdal Beitelag datert 15. juni 2025, og Møre og Romsdal bondelag datert 17. juni 2025.

Fristen for klage på forvaltningsvedtak er 3 uker, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd. I de tilfeller der underretningen skjer ved offentlig kunngjøring, begynner fristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.

Når det gjelder vedtak om kvoter for lisensfelling, begynner fristen å løpe fra vedtaket publiseres på Miljøvedtaksregisteret. Det er da blitt gjort tilgjengelig for aktuelle klagere, slik at de kan gjøre seg kjent med innholdet.

I denne saken ble vedtaket publisert 21. mai 2025, og klagefristen gikk ut den 11. juni 2025. Rovviltnemnda mottok klager på vedtak fra henholdsvis Valldal og Fjørå Beitelag og Norddal og Eidsdal Beitelag datert 15. juni 2025, samt fra Møre og Romsdal bondelag datert 17. juni 2025. Klagene er fremsatt for sent.

Klagene ble ikke vurdert av rovviltnemnda, men nemnda oversendte likevel klagene til Klima- og miljødepartementet i brev av 20. juni 2025.

Det er en skjønnsmessig adgang til å gi fristoppreisning, som innebærer at klager som er kommet inn etter klagefristens utløp likevel behandles, dersom det «av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd», jf. forvaltningsloven § 31 første ledd bokstav b. Terskelen for at denne unntaksbestemmelsen kommer til anvendelse er imidlertid høy, og retter seg eksempelvis mot tilfeller der et vedtak har stor personlig eller økonomisk betydning for klageren.

Departementet bemerker at det først og fremst er sakens betydning for klageren, ikke kapasitetsbehov ved å behandle klagen, som er avgjørende etter denne bestemmelsen. Klagefristen etter forvaltningsloven er ment å sikre effektiv saksbehandling og forutsigbare rammer for forvaltningen. Det må derfor være klare holdepunkter for at saken er særlig viktig å behandle, til tross for fristoversitting, for at bestemmelsen bør tas i bruk.

Departementet kan ikke se at det foreligger «særlige grunner» som tilsier at det gis fristoppreisning etter forvaltningsloven § 31 første ledd bokstav b. Departementet viser i tillegg til at Valldal og Fjørå Beitelag, Norddal og Eidsdal Beitelag og Møre og Romsdal bondelag ikke er de eneste som har klaget, og at departementet uansett vil vurdere saken i sin helhet der flere av anførselene i klagene inngår.

Klagene fra Valldal og Fjørå Beitelag, Norddal og Eidsdal Beitelag og Møre og Romsdal bondelag avvises.

Region 7

Rovviltnemnda i region 7 vedtok 6. mai 2025 en kvote for lisensfelling av 18 jerv, hvorav maksimalt 7 hunndyr, for perioden 20. august 2025-15. februar 2026. Dersom kvoten på 15 dyr i region 7 blir fylt, skal Statsforvalteren tildele tre ekstra jerv til enkeltvise fellingsområder på bakgrunn av skadesituasjonen for sau og rein. Vedtaket ble påklaget av Foreningen Våre Rovdyr (FVR) 20. mai 2025, NOAH 27. mai 2025 og ARV 22. mai 2025. Rovviltnemnda behandlet klagene ved en forberedende klagebehandling per e-post den 2.-4. juni 2025 og opprettholdt sitt vedtak. Saken ble oversendt Klima- og miljødepartementet 5. juni 2025 for endelig avgjørelse. På bakgrunn av ny kunnskap om jervebestanden i Nordland, anbefalte nemnda i oversendelsen til departementet å øke kvoten til totalt 20 dyr, hvorav inntil åtte tisper. Av denne kvoten har allerede 10 dyr, inkludert tre tisper, blitt belastet kvoten. Med en totalkvote på 20 dyr, hvorav inntil åtte hunndyr, vil det si at det per 8. august 2025 er igjen en tilgjengelig kvote på 10 dyr, hvorav inntil fem voksne hunndyr.

Region 8

Rovviltnemnda i region 8 vedtok 7. mai 2025 en kvote for lisensfelling av 34 jerv, hvorav maksimalt 19 hunndyr, for perioden 20. august 2025-15. februar 2026. Av kvoten kan inntil 13, hvorav inntil 7 tisper felles i jerveprioriterte områder (A-områder). For Finnmark settes kvoten til 22 jerv, hvorav inntil 12 tisper. Av kvoten kan inntil 7 felles i A-området, hvorav inntil 3 tisper. For Troms og samarbeidsområdet med Nordland settes kvoten til 12 jerv, hvorav inntil 7 tisper. Av kvoten kan inntil 6 jerv felles i A-området, hvorav inntil 4 tisper. Vedtaket ble påklaget av ARV 21. mai 2025 og NOAH 28. mai 2025. Rovviltnemnda behandlet klagen 26. juni 2025, og opprettholdt sitt vedtak. Saken ble oversendt Klima- og miljødepartementet 1. juli 2025 for endelig avgjørelse.

Faglig tilråding

Miljødirektoratet ga sin faglige tilråding for lisensfelling kvoten av jerv i hele landet 22. juli 2024.

Klagernes anførsler

I oversendelsen av saken har rovviltnemndene trukket fram følgende hovedpunkter fra klagen:

Region 1:

«NNV-Agder klager på vedtaket om kvote for lisensfelling jerv. Forbundet meiner nemnda må grunngje kvifor dei fører ein politikk som reduserer bestand og utbreiing av jerv, og ikkje motsett, som vil vere det rette med tanke på økosystema. Det blir og kommentert at saksutgreiinga ikkje har teke med at Miljødirektoratet har teke ut fem jerv og eit hi med ungar i region 2, nært region 1, og at dette må vere ein saksbehandlingsfeil og ei alvorleg utelating som kan ha verka på vedtaket til nemnda.»

Region 2:

«ARVs anførsler:

- «Mangel på skadehistorikk»: ARV stiller seg sterkt kritisk til at det i en region uten fastsatte bestandsmål for jerv, og uten historikk for skader eller tap av beitedyr til jerv det siste tiåret eller mer, fattes vedtak om lisensfelling.*
- «Manglende hjemmelsgrunnlag og brudd på føre-var-prinsippet»: Det vises til manglende vurdering av naturmangfoldloven §§ 9 og 11. Ettersom det ikke foreligger bestandsmål for jerv i regionen, har rovviltnemnda heller ingen forpliktelse til å regulere bestanden.*
- «Brudd på Bernkonvensjonen og rovviltforlikets todelte målsetting»: Vedtaket er i strid med Bernkonvensjonen artikkel 9. Det er heller ikke foretatt noen vurdering av forebyggende og konfliktdempende tiltak.*
- «Et unødvendig og skadepotensielt vedtak»: De vises til at jerven kun opptrer som streifindivider og at uttak i praksis gjennomføres i randområder. Dette innebærer en fare for viktig genetisk utveksling mellom bestander.*

På denne bakgrunn ber ARV om at vedtaket omgjøres, og at lisensfellingskvoten for jerv i region 2 for 2025/2026 oppheves. De ber også om at rovviltneemnda fremover prioriterer tiltak som bygger på folkeopplysning, forebygging og ikke-letal sameksistens.

Agder Sau og Geit, Agder Bondelag og Telemark Sau og Geit anførsler:

- Det vises til at det tidligere år bare har vært vanlig med 1-3 streifdyr i regionen, men at det vinteren 2023/2024 skjedde en stor økning i antall jerv i Setesdalheiene som er et av Norges viktigste beiteområde sau.*
- Siden 1. januar 2024 er det registrert 12 individer av jerv, hvorav fem av disse ikke er tatt ut. Det er altså dokumentert fem jerver som det ikke kan gjøres rede for.*
- Det vises til at det under Statens naturoppsyns uttak i februar 2025 ble dokumentert to individer som tidligere ikke hadde blitt fanget opp. Dette kan være en indikator på at ikke alle individer fanges opp igjennom overvåkingen. Agder Sau og Geit frykter derfor at vinterens solide uttak gjennomført av Statens naturoppsyn ikke har redusert bestanden, men bare tatt ut tilveksten.*
- Det vises til at jerven er den rovviltarten som tar mest sau i Norge. Det vises videre til store tap i Jæren og i Setesdal i 2024. Det vises også til at det kan være vanskelig å få dokumentert tap til jerv på grunn av jervens områdebruk og at den kan skjule kadaveret.*
- Det vises til at Miljødirektoratet slår fast at lisensfelling skal være det viktigste verktøyet for å regulere bestanden. Da må kvoten være høy nok til at dette er mulig.*

På denne bakgrunn mener Agder Sau og Geit, Agder Bondelag og Telemark Sau og Geit at lisensfellingskvoten for jerv må økes fra tre individer til minimum fem individer i region 2 i 2025/2026.

NOAH:

- Jerv er kategorisert som sterkt truet på norsk rødliste. Det er kun registrert 64 ungekull i Norge. Dette er alt for lite til å sikre bestandsoverlevelsen og Norges forpliktelser til å ta vare på arten.*
- Ettersom en stor andel av den Europeiske jervebestanden lever i Norge, så er jerven er norsk ansvarsart. Norge har dermed et særskilt ansvar for å ta vare på denne arten.*
- Vilåret om bestandens overlevelse er ikke oppfylt. NOAH viser til at vilåret om bestandens overlevelse ikke er oppfylt. NOAH mener at lisensfelling vil true bestandens overlevelse og at et av vilkårene for å tillate lisensfelling ikke er oppfylt, jf. nml. §§ 9 og 18.*
- Vilåret om skade er ikke oppfylt. NOAH mener at det juridiske grunnlaget for å åpne for lisensfelling ikke er til stede, og viser til at det kun så vidt har vært skade fra jerv på husdyr i regionen. Skadepotensialet er av et slikt omfang og alvorlighetsgrad at nml. §18 første ledd bokstav b ikke er oppfylt.*

- *Vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt. NOAH mener at det finnes andre tilfredsstillende alternativer til felling som er langt mer effektivt enn lisensfelling for å forhindre skade på beitedyr. NOAH mener at rovviltnemnda ikke tilstrekkelig har drøftet andre tilfredsstillende løsninger enn felling. NOAH mener derfor at vilkåret om å finne andre tilfredsstillende løsninger ikke er oppfylt i denne saken, jf. nml. § 18 andre ledd og Bernkonvensjonens artikkel 9.*

NOAH konkluderer med at vedtaket utgjør en uforsvarlig forvaltning av jerv, og strider med nasjonal og internasjonal lov – §§ 5, 8, 9 og 18 andre ledd i nml., Grunnlovens § 112 og artikkel 2 og 9 i Bernkonvensjonen. De ber om at klagen tas til følge og at det ikke tillates lisensfelling av tre jerver i region 2 i 2025/2026.»

Region 3

«NOAH:

- *NOAH mener Rovviltnemnda ikke tar sitt ansvar for å sikre levedyktige bestander av jerv i Norge.*
- *Jerven er kategorisert som sterkt truet på den norske rødlista, og 61 jervekull i 2024 er altfor få for bestandens overlevelse.*
- *Norge har en internasjonal forpliktelse til å ta vare på jerven, som er en ansvarsart med mellom 25-50 % av den europeiske bestanden.*
- *Verken sekretariatet eller rovviltnemnda har vist at skadeomfanget er av en slik størrelse eller alvorlighet som tilsier at det kan tillates lisensfelling av sterkt truet jerv, jf. nml. § 18 bokstav b.*
- *Studier viser at skyting av rovdyr ikke er effektivt for å forebygge skader på beitedyr. Ikkeletale forebyggende tiltak er mer effektive.*
- *NOAH mener at Rovviltnemnda ikke har synliggjort tiltak for å sikre bestandens langsiktige overlevelse, og at føre-var-prinsippet burde vært anvendt.*
- *NOAH mener kvoten på 10 jerver er uforholdsmessig høy og truer bestandens overlevelse.*
- *Rovviltnemnda har ikke vist til dokumenterte tapstall eller alvorlighetsgrad av skade som kan rettferdiggjøre lisensfelling.*
- *NOAH peker på at det finnes flere alternative tiltak som kunne vært vurdert, som rovviltsikre gjerder, vokterhunder, og endringer i beitepraksis.*
- *NOAH mener det er uforsvarlig å tillate lisensfelling innenfor forvaltningsområdet for jerv, som skal være strengt beskyttet.»*

Region 4

NOAH:

«Moment i klagen fra NOAH

I klagen på vedtak argumenterer NOAH for følgende påstander

- *Vilkåret om bestandens overlevelse er ikke oppfylt*
- *Vilkåret om skade er ikke oppfylt*
- *Vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt*

Selve argumentene refereres ikke her, men vi viser til klagen fra NOAH som er vedlagt saksdokumentet.»

Region 5

«NOAH:

- *NOAN mener at felling av en art som er vurdert som truet i norsk rødliste for arter kan ikke forsvares.*
- *Lisensfelling av jerv kan utfordre den genetiske levedyktigheten, og kan bidra til å redusere bestandens overlevelse på kort og lang sikt.*
- *Myndighetene har ikke lyktes i å samarbeide om jerveforvaltningen på tvers av regiongrensene, og dermed har vandringskorridoren som binder sammen forvaltningsområdene i Sør-Norge har blitt borte.*
- *Oppfatningen om at det er effektivt å skyte rovdyr for å unngå tap av beitedyr er feil. Ved å skyte enkeltdyr gjør man ikke områdene mindre attraktive for nye dyr, og det vil alltid vandre nye rovdyr tilbake i områdene så lenge det finnes jerv i naboregioner -og land.*
- *Føre-var-prinsippet ikke er oppfylt, og at en lisensfellingskvote på 15 jerver vil true bestandens overlevelse.*
- *Vilkåret om skade ikke er oppfylt.*
- *Vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger ikke er oppfylt.*
- *Det finnes alternative tiltak som er langt mer effektive enn lisensfelling. Norge er forpliktet etter Bernkonvensjonen til å finne andre løsninger enn skyting.»*

Region 6

«ARV:

- *Vedtaket legger opp til ensidig forvaltning, og tar ikke hensyn til delbestanden i Møre og Romsdal.*
- *Mener uttaket på 23 jerver i 2024/2025 ikke er hensyntatt.*
- *Både den totale tisperkvoten og tisperkvoten innenfor forvaltningsområdet er for høy.*
- *Vedtaket tildeler kvote også innenfor forvaltningsområdene i Møre og Romsdal, til tross for at det ikke er dokumentert overtallighet – kun at delmålet er nådd.*
- *Mener det ikke er tilstrekkelig skade, og at alternative tiltak ikke er vurdert.*
- *Viser til at føre-var prinsippet ikke er tillagt tilstrekkelig vekt.*
- *Vedtaket åpner for bruk av reservekvoten dersom bestandsmålet er nådd, i motsetning til tidligere krav om at det må være overskredet.*
- *ARV ber om at vedtaket omgjøres, og at vedtaket gis oppsettende virkning i tråd med forvaltningsloven § 42*

NOAH:

- *Mener kvoten er for høy, og at forskning viser at skyting av rovdyr ikke er det mest effektive for å forebygge skader på beitedyr.*
- *Vilkårene i naturmangfoldloven § 18 er ikke oppfylt.*

- *Vilkår for lisensfelling innenfor forvaltningsområdet er ikke oppfylt.*
- *Konkluderer med at vedtaket utgjør uforsvarlig forvaltning av jerv, og strider med nasjonal internasjonal lov – §§ 5, 8, 9 og 18 andre ledd i nml., Grunnlovens § 112 og artikkel 2 og 9 i Bernkonvensjonen. I tillegg strider vedtaket med mål 4 i den nye naturavtalen (Kunming-Montreal rammeverket) som ble vedtatt i desember 2022.*

Fjord kommune:

- *Mener at lisensfellingskvoten innenfor forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal er for lav.*
- *Viser til høye tap siste beitesesong i både Fjord og Rauma kommuner.*
- *Har bedt om tilbakemeldinger på hvilke konkrete gjennomførbare FKT-tiltak Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet mener bør gjennomføres for å bedre situasjonen for beitebrukerne uten at dette er besvart.*
- *Når det ikke blir satt i verk tiltak er dette i praksis ekspropriasjon av beiteretten.*
- *Mener at resultatet av bestandsovervåkingen av jerv i området er usikker.*

Naturvernforbundet:

- *Poengterer utfordringen med at både vedtak om kvote og klager må behandles på et tidspunkt når en ikke har endelig kjennskap til bestandsstatus for jerv.*
- *Med bakgrunn i det vi vet om bestandsstatus er totalkvoten satt for høyt.*
- *Mener det ikke er grunnlag for tildeling av kvote til forvaltningsområdet i regionen.*
- *Grunnleggende prinsipper knyttet til reservekvoten er feil.*
- *Viser til tidligere klageavgjørelser fra Klima- og miljødepartementet om jerv i forvaltningsområdet i Møre og Romsdal.»*

Region 7

«Foreningen Våre Rovdyr

- *FVR mener lisensfellingskvoten er satt alt for høyt, også for tisper, med tanke på den begrensede tapssituasjonen.*
- *FVR mener at jervens status som sterkt truet på norsk rødliste og jerven som norsk ansvarsart er ikke vurdert tilstrekkelig. Naturmangfoldloven § 5 brytes dermed.*
- *FVR mener at situasjonen for rovdyr i region 7 er uakseptabel og må vurderes i sin helhet før skadefellingskvoter og lisensfellingskvoter blir vurdert.*

Aktivt rovdyrvern

- *ARV krever at vedtaket om kvote for lisensfelling oppheves, subsidiært at kvoten settes til null inntil det foreligger en ny godkjent forvaltningsplan og et kunnskapsgrunnlag som gir reell sikkerhet for at tiltakene ikke strider med naturmangfoldloven, Bernkonvensjonen og føre-var-prinsippet.*
- *ARV skriver at vedtaket bygger på en ugyldig forvaltningsplan, svekket kunnskapsgrunnlag og uten etterlevelse av naturmangfoldloven §§ 7-10.*

- Videre mener ARV at det ikke er gjort vurderinger av samlet belastning eller økologisk bærekraft. Det foreligger heller ingen krav om alternative skadeforebyggende tiltak. Dette mener ARV bryter med både norsk lovgivning og internasjonale forpliktelser.

NOAH- for dyrs rettigheter

- NOAH mener vedtaket er i strid med Bernkonvensjonen og naturmangfoldloven og påpeker jervens status som sterkt truet på den norske rødlista, samt at jerven er en ansvarsart.
- NOAH vurderer at vilkåret om bestandens overlevelse, jf. naturmangfoldloven § 18 ikke er oppfylt, og peker på at føre-var-prinsippet ikke er anvendt i vurderingene til nemnda.
- NOAH trekker fram at Klima- og miljødepartementet har hatt innvendinger mot forvaltningsplanen for rovvilt i region 7 angående rovviltsonene i regionen, og at Miljødirektoratet har påpekt at planen gjør det vanskelig å oppnå bestandsmål. NOAH mener at rovviltnemnda er nødt til å legge til rette for ynglende jerv også utenfor forvaltningsområdene.
- NOAH kan ikke se at rovviltnemnda har gitt begrunnelse eller vist bevis om at skade forårsaket av jerv i region 7 eller skadepotensialet er av et slikt omfang eller alvorlighetsgrad at naturmangfoldloven § 18 kan anses å være oppfylt.
- NOAH mener at det finnes alternative tiltak som er langt mer effektive enn lisensfelling for å hindre skade på beitedyr. Videre mener de at vilkåret om å finne andre tilfredsstillende løsninger ikke er oppfylt, jf. naturmangfoldloven § 18 og Bernkonvensjonen artikkel 9.
- NOAH mener at den fastsatte kvoten for lisensfelling av jerv er motivert ut fra bestandsmål og understreker at det ikke er lovlig adgang til lisensfelling av jerv som kun er styrt av bestandsmål.
- Avslutningsvis konkluderer NOAH med at vedtaket utgjør uforsvarlig forvaltning av jerv og strider med nasjonal og internasjonal lov - § 5, § 8, § 9, og § 18 andre ledd i naturmangfoldloven, Grunnlovens § 112 og artikkel 2 og 9 i Bernkonvensjonen. I tillegg strider vedtaket med mål 4 i den nye naturavtalen. NOAH ber om at klagen tas til følge og at vedtaket erklæres ugyldig.»

Region 8:

Aktivt Rovdyrvern:

«(...)

1, Kvoten er uforholdsmessig høy, sett opp mot faktisk uttak

2, Begrunnelsen er spekulativ og diskriminerende. At det ikke oppgis systematisk, faktabasert dokumentasjon.

3, Vedtaket bryter med Bernkonvensjonen og den todelte målsettingen

4, Vedtaket må omgjøres og en ny vurdering må foretas. Aktivt Rovdyrvern ber forvaltningen om å:

- omgjøre vedtaket for region 8 og trekke tilbake lisensfellingskvoten for 2025–2026

- kreve at vedtak av denne typen skal ledsages av konkret analyse av faktisk skadeomfang, tidligere fellingsresultater og konkrete planer for alternative, ikke-letale tiltak.
- stille krav om at jervens økologiske egenverdi skal inngå i vurderingsgrunnlaget, slik naturmangfoldloven § 5 og Bernkonvensjonen forutsetter.

Aktivt Rovdyrvern mener vedtaket er i strid med kravene til forvaltningsmessig forsvarlighet og til kunnskapsgrunnlaget, og at det signaliserer en diskriminerende og selektiv forvaltning basert på sektorinteresser.»

NOAH:

« (...)

- Vedtaket er i strid med Bernkonvensjonen og naturmangfoldloven
- Felling vil true bestandens overlevelse
- Førre-var-prinsippet ikke er tilstrekkelig vektlagt
- Vilkåret om skade ikke er oppfylt
- Det finnes alternative tiltak som er langt mer effektive enn lisensfelling for å hindre skade på beitedyr

NOAH konkluderer med at vedtaket utgjør uforsvarlig forvaltning av jerv, og strider med nasjonal og internasjonal lov – §§ 5, 8, 9 og 18 andre ledd i naturmangfoldloven, Grunnlovens § 112 og artikkel 2 og 9 i Bernkonvensjonen, og at vedtaket i tillegg strider med mål 4 i den nye naturavtalen (Kunming- Montreal rammeverket) som ble vedtatt i desember 2022»

Departementet viser ellers til klagen i sin helhet.

Rovviltnemdenes vurderinger

Region 1

Rovviltnemnda sitt vedtak om kvote for lisensfelling av jerv av 2. juni 2025 er tilgjengelig på Miljøvedtaksregisteret: [Vedtak om lisensfelling av jerv i rovviltregion 1 for 2025 - 2026 \(miljovedtak.no\)](https://miljovedtak.no)

Ved behandling av klagen har rovviltnemnda konkludert med følgende:

*«Nemnda finn etter dette ikkje grunn til å oppheve vedtaka i sak 08/25 og 09/25, og vi meiner heller ikkje at vedtaket er ugyldig.
Klagene blir med dette oversendt Klima- og miljødirektoratet for endeleg avgjerd.»*

Departementet viser også til nemndas øvrige vurderinger i oversendelser av saken i brev av 25. juni 2025.

Region 2

Rovviltnemnda sitt vedtak om kvote for lisensfelling av jerv av 8. mai 2025 er tilgjengelig på Miljøvedtaksregisteret: [Vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i rovviltregion 2 Sør-Norge i 2025/2026 \(miljovedtak.no\)](https://miljovedtak.no/vedtak/2025/2026-05-08)

Ved behandling av klagen har rovviltnemnda konkludert med følgende:

«Rovviltnemnda har med grunnlag i klagen fra Aktivt rovdryvern, NOAH- for dyrs rettigheter og fellesklagen fra Agder Sau og Geit, Agder Bondelag og Telemark Sau og Geit, vurdert vedtaket om kvote for lisensfelling av jerv i 2025/2026 i rovviltregion 2 på nytt. Vi kan ikke se at det har framkommet ny kunnskap eller nye opplysninger som tilsier at vedtaket skal endres.»

Departementet viser også til nemndas øvrige vurderinger i oversendelse av saken i brev av 12. juni 2025.

Region 3

Rovviltnemnda sitt vedtak om kvote for lisensfelling av jerv av 14. mai 2025 er tilgjengelig på Miljøvedtaksregisteret: [Vedtak om kvote og område for lisensfelling av jerv i region 3/Oppland i 2025/2026 \(miljovedtak.no\)](https://miljovedtak.no/vedtak/2025/2026-05-14)

Ved behandling av klagen har rovviltnemnda konkludert med følgende:

«Rovviltnemnda i region 3 har vurdert vedtak 6/25 datert 14.05.2025 på nytt, men finner ikke grunnlag for å endre på vedtaket og sender saken til Klima- og miljødepartementet for klagebehandling.»

Departementet viser også til nemndas øvrige vurderinger i oversendelse av saken i brev av 17. juni 2025. Klager har mottatt kopi av nemndas brev.

Region 4

Rovviltnemnda sitt vedtak om kvote for lisensfelling av jerv av 13. mai 2025 er tilgjengelig på Miljøvedtaksregisteret: [Sak 04-2025 Kvote for lisensfelling av jerv region 4 2025-2026 \(miljovedtak.no\)](https://miljovedtak.no/vedtak/2025/2026-05-13)

Ved behandling av klagen har rovviltnemnda konkludert med følgende:

«Rovviltnemnda har vurdert saken på nytt med grunnlag i klagen, men kan ikke se at det framkommer nye opplysninger eller andre forhold som tilsier endret vedtak. Vedtak av 13. mai 2025 om lisensfelling av jerv i region 4 i 2025/2026 opprettholdes og klagen oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.»

Departementet viser også til nemndas øvrige vurderinger i oversendelse av saken i brev av 19. juni 2025. Klager har mottatt kopi av nemndas brev.

Region 5

Rovviltnemnda sitt vedtak om kvote for lisensfelling av jerv av 13. mai 2025 er tilgjengelig på Miljøvedtaksregisteret: [Vedtak om kvote og område for lisensfelling av jerv i region 5/Hedmark i 2025- 2026 \(miljovedtak.no\)](#)

Ved behandling av klagen har rovviltnemnda konkludert med følgende:

«Rovviltnemnda i region 5/Hedmark har vurdert vedtak 6/25 datert 13.05.2025 på nytt, men finner ikke grunnlag for å endre på vedtaket og sender saken til Klima- og miljødepartementet for klagebehandling.»

Departementet viser også til nemndas øvrige vurderinger i oversendelse av saken i brev av 17. juni 2025. Klager har mottatt kopi av nemndas brev.

Region 6

Rovviltnemnda sitt vedtak om kvote for lisensfelling av jerv av 14. mai 2025 er tilgjengelig på Miljøvedtaksregisteret: [Vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i region 6 2025/2026 \(miljovedtak.no\)](#)

Ved behandling av klagene har rovviltnemnda konkludert med følgende:

«Rovviltnemnda viser til at klagen har innkommet innen fristen og at klagerne har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28. Rovviltnemnda legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak om kvote. Rovviltnemnda kan ikke se at det er innkommet nye opplysninger eller andre hensyn som ikke var kjent på vedtakstidspunktet. Klagen tas etter dette ikke til følge. Rovviltnemnda opprettholder sitt vedtak i sak 13/25, og klagen oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.»

Departementet viser også til nemndas øvrige vurderinger i oversendelse av saken i brev av 20. juni 2025.

Region 7

Rovviltnemnda sitt vedtak om kvote for lisensfelling av jerv av 6. mai 2025 er tilgjengelig på Miljøvedtaksregisteret: [Vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i region 7 - Nordland \(miljovedtak.no\)](#)

Ved behandling av klagene har rovviltnemnda konkludert med følgende:

«Rovviltnemnda i region 7 – Nordland opprettholder sitt vedtak i sak 25/2025 av 6. mai 2025. Klagene fra Foreningen Våre Rovdyr, Aktivt rovdryvern og NOAH- for dyrs rettigheter oversendes derfor til Klima – og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33.»

Departementet viser også til nemndas øvrige vurderinger i oversendelse av saken i brev av 5. juni 2025. Klagerne har mottatt kopi av nemndas brev.

Region 8

Rovviltnemnda sitt vedtak om kvote for lisensfelling av jerv av 7. mai 2025 er tilgjengelig på Miljøvedtaksregisteret: [Kvote for lisensfelling av jerv 20.8.2025–15.2.2026 \(miljovedtak.no\)](https://miljovedtak.no)

Ved behandling av klagerne har rovviltnemnda konkludert med følgende:

«Rovviltnemnda mener naturmangfoldloven og rovviltforskriften følger opp og ivaretar nasjonal og internasjonal lovgivning samt forpliktelser som Norge har innenfor det todelte målet om både beitedyr og rovvilt. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 bokstav b og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7, og 10. Kvoten for lisensfelling av jerv truer ikke bestandens overlevelse og formålet kan ikke nåes på annen tilfredsstillende måte. Rovviltnemnda kan ikke se at klagerne tilfører saken nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vedtaket. Rovviltnemnda opprettholder sitt vedtak. Saken oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse»

Departementet viser også til nemndas øvrige vurderinger i oversendelse av saken i brev av 1. juli 2025. Klagerne har mottatt kopi av nemndas brev.

Miljødirektoratets faglige vurdering

Miljødirektoratet har redegjort for bestandssituasjonen og bestandsutviklingen for jerv i Skandinavia, nasjonalt og for de ulike forvaltningsregionene. Blant annet viser gjennomgangen at det i 2024 ble påvist 61 valpekull av jerv i Norge, som gir en estimert bestand på omkring 350 voksne individer og er omtrent på samme nivå som i fjor. I Sverige, Finland og Norge ble det i 2024 identifisert 915 dyr, hvorav 345 har midtpunkt i Norge. For inneværende sesong gjøres det ikke heldekkende hi-inventeringsarbeid i noen deler av den svenske bestanden. De satser nå utelukkende på en forsterket innsats i DNA-metoden.

Antall ynglinger av jerv nasjonalt var 45 i 2022, 64 i 2023 og 61 i 2024. Antall påviste kull er høyere enn det nasjonale bestandsmålet på 39 årlige kull av jerv. Av de 61 ungekullene registrert i 2024 ble det gjennomført hiuttak i ni tilfeller, slik at netto antall overlevende før beitesesongen 2024 var 52 kull.

Per 15. juli 2025 viser de foreløpige dataene fra inneværende kartleggingssesong 50 ungekull av jerv i Norge i år. Dette ligger under gjennomsnittet for de siste sesongene. Det er til nå i år registrert 30 kull innenfor forvaltningsområdene for jerv på landsbasis. Tallene fra inneværende år antyder at rovviltregion 2, 3, 7 og 8 er over de regionale bestandsmålene, at region 6 kanskje er under det fastsatt måltall for sesongen 2025, og at region 1, 4 og 5 er på målet. Det gjenstår imidlertid enda noe kartleggingsarbeid og kvalitetssikring av data, så det kan bli endringer før endelig rapport foreligger. Av de registrerte kullene i 2025 er det gjennomført i alt 11 ekstraordinære uttak på hilokaliteter fordelt som følger; én i region 2, én i

region 3, én i region 5, én i region 6, fire i region 7 og tre i region 8. 10 av de 11 hilokalitetene som er tatt ut var lokalisert i beiteprioriterte områder. Det uttaket som ble gjort innenfor jervprioritert område var i Saltdal kommune i region 7 Nordland. Alle uttakene er utført av Statens naturoppsyn etter beslutninger fra Miljødirektoratet våren 2025. I tillegg er noen av de gjenværende påviste ynglingene i 2025 registrert ved funn av døde valper.

Direktoratet viser til at det er omfattende kunnskap om den samlede belastningen jervebestanden blir usatt for. Utover enkelte påkjørsler og predasjon, skjer avgangen av jerv i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling, slik at miljøforvaltningen har god oversikt over den samlede belastning. Kjent avgang av jerv i perioden 1. april 2024 til 30. mars 2025 var 121 jerv i Norge og 46 jerv i Sverige, som henholdsvis utgjør en økning på 21 og 25 dyr, målt mot samme periode forrige sesong.

Alle rovviltnemndene i Norge har fattet vedtak om lisensfellingskvoter for jerv gjeldende i de respektive rovviltregionene for sesongen 2025/2026. I antall er kvotene samlet satt til 124 individer, med en samlet hunndyrkvote på 73 hunndyr. Til sammenligning ble 78 dyr felt av lisensjegere sesongen 2024/2025.

Det er i de fleste regionene gitt mindre adgang til lisensfelling i områdene som i forvaltningsplanene er avsatt som forvaltningsområder for jerv, enn i områdene som er avsatt som prioriterte beiteområder i forvaltningsplanene. Rovviltnemndene i region 1, 2, 4 og 8 har vedtatt kvoter som innstilt fra sekretariatene. I region 3, 5, 6 og 7 har nemndene gjort noen endringer fra innstilling til vedtak, for alle disse er totalkvoten økt. I region 3 og 6 er også adgangen til lisensfelling av jerv innenfor jervprioriterte områder økt sammenlignet med innstillingen.

Miljødirektoratet vurderer at den totale lisensfellingskvoten i Norge er satt høyt. Det må forventes at en eventuell effektivering av hele den vedtatte kvoten, vil gi en reduksjon i den norske delbestanden av jerv. Direktoratet vurderer det som usikkert om det nasjonale bestandsmålet vil nås kommende sesong, dersom kvotene som er fattet av rovviltnemndene samlet sett skulle effektueres i sin helhet. Det er imidlertid sett i lys av kjent fellingsstatistikk og kvotenes fordeling, der størstedelen er tildelt for områder med lav forekomst av jerv (beiteprioriterte områder), svært lite sannsynlig at hele kvoten som er vedtatt vil bli effektuert under lisensfelling.

Det er i flere regioner praktisert en tilnærming der kvotene i seg selv ikke skal virke begrensende for adgangen til lisensfelling av jerv i de beiteprioriterte områdene. Dersom dette fortsatt skal legges til grunn, må fastsettelse av kvoter innenfor forvaltningsområdene etter Miljødirektoratets vurdering være restriktiv. Den samlede kvoten innenfor forvaltningsområdene er for kommende sesong satt til maksimalt 34 dyr hvorav 22 hunndyr. Denne bør etter direktoratets vurdering nedjusteres noe for å sikre at bestandsmålene kan nås i de jervprioriterte områdene også neste sesong.

Direktoratet anbefaler konkrete nedjusteringer av kvoter/hunndyrkvoter innenfor forvaltningsområdene for jerv i region 3 og 6. Videre anbefaler direktoratet å følge anmodningen om økt kvote for region 7.

Departementet viser ellers til den faglige tilrådingen og det faglige kunnskapsgrunnlaget i sin helhet.

Klima- og miljødepartementets vurdering

Rettslige utgangspunkter

Saken er behandlet etter naturmangfoldloven (nml.) § 18 og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7 og 10. Videre har departementet, i henhold til nml. § 7, lagt prinsippene i nml. §§ 8 til 10 og 12 til grunn som retningslinjer. Det samme gjelder nml. § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i nml. § 11 om at tiltakshaver bærer kostnadene ved miljøforringelse, anses ikke relevant i denne saken. Også forvaltningsmålet for arter i nml. § 5 er trukket inn skjønnsvurderingen.

På rovviltfeltet må forvaltningsmålet etter nml. § 5 sees i sammenheng med de vedtatte bestandsmålene som Stortinget har fastsatt for de fire store rovdyrartene, og skal forstås slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) s. 376. Nml. § 5 og prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning er konkretisert i rovviltforskriften §§ 3 og 4 og de regionale forvaltningsplanene for rovvilt. De nasjonale bestandsmålene er fordelt på de åtte forvaltningsregionene for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4, som følger:

- Region 1: Ikke mål om yngling av jerv.
- Region 2: Ikke mål om yngling av jerv.
- Region 3: Fire årlige ynglinger av jerv.
- Region 4: Ikke mål om yngling av jerv.
- Region 5: Fem årlige ynglinger av jerv.
- Region 6: Ti årlige ynglinger av jerv.
- Region 7: Ti årlige ynglinger av jerv.
- Region 8: Ti årlige ynglinger av jerv.

Avgjørelsen bygger på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon og effekten av påvirkninger. Departementet har også lagt vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder samisk bruk. Departementet anser at kunnskapsgrunnlaget oppfyller kravene i nml. § 8. Departementet vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger avgjørelsen kan ha for naturmiljøet. Førre-var-prinsippet i nml. § 9 får derfor mindre betydning.

Etter nml. § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Sett i sammenheng med førre-var-prinsippet i § 9, innebærer prinsippet om samlet belastning også at en beslutning skal vurderes i lys av muligheten for flere påvirkninger på samme art senere, eller for andre fremtidige påvirkninger

som sammen med den foreliggende påvirkningen kan gi en uønsket virkning på naturmangfoldet, jf. Ot.prp.nr.52 (2008-2009) s. 382.

Når det gjelder effekten av påvirkninger, jf. nml. § 10, foreligger det årlige rapporter om bestandsstatus og annen vitenskapelig kunnskap som gir betydelig kunnskap om den samlede belastningen rovdyrartene utsettes for. Ut over enkelte påkjørsler, tilfeller av sykdom og tilfeller av ulovlig jakt og infanticid, skjer avgangen av jerv og i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling. Miljøforvaltningen har derfor god oversikt over de negative påvirkningsfaktorene på jervebestanden.

Departementet skal ta stilling til om det skal gis en lisensfellingskvote for jerv som vedtatt av rovviltmyndene, for å begrense veksten og/eller utbredelsen av jervebestanden, jf. rovviltforskriften § 10. Lisensfelling kan tillates for å avverge skade på blant annet husdyr eller tamrein eller for å ivareta offentlige interesser av vesentlig betydning, jf. rovviltforskriften § 2 bokstav g og nml. § 18 første ledd bokstav b og c. Terskelen for å tillate felling innenfor forvaltningsområdene for jerv skal generelt være høyere enn utenfor sonen. Lisensfelling innenfor forvaltningsområdene for jerv bør som hovedregel ikke iverksettes før bestandsmålet er nådd. Nml. § 18 andre ledd stiller som vilkår at vedtak bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.

Vilkåret om at uttaket skjer for å avverge skade

Etter nml. § 18 første ledd bokstav b kan uttak av jerv tillates for å «avverge skade» på blant annet husdyr og tamrein. Nml. § 18 er utformet med sikte på å gjennomføre Bernkonvensjonen artikkel 9 nr. 1, jf. lovens forarbeider (Ot.prp. nr. 52 (2008-2009)). I begrepet «avverge» ligger at fellingen kan skje som et forebyggende tiltak, jf. HR-2021-662-A, som gjaldt tre vedtak fra Klima- og miljødepartementet om lisensfelling av ulv. I lys av Bernkonvensjonen må det stilles visse minstekrav til skadenes alvorlighet og omfang, jf. HR-2021-662-A.

Skadehistorikken viser at det skjer årlige tap av sau og tamrein til jerv. For beitesesongen 2024 ble det nasjonalt utbetalt erstatning for 6 737 sau og lam tapt til jerv. Dette utgjorde om lag 40 prosent av den samlede rovvilterstatningen for sau. For tamrein ble det for sesongen 2023/2024 utbetalt erstatning for tap av 6 760 tamrein tapt til jerv. Det utgjorde om lag 33 prosent av den samlede rovvilterstatningen for tamrein.

I region 2 er skadeomfanget forårsaket av jerv noe mindre med 64 jerveskader på sau erstattet i 2024. Erfaringen gjennom mange år med jerv og jerveskader viser likevel at skadeomfanget kan bli betydelig dersom det er jerv i beiteområdene. I region 4 er det ikke dokumentert skader på sau fra jerv, men det er påvist hyppigere tilstedeværelse av jerv i regionen gjennom de siste årene. Dersom jerv oppholder seg i beiteområder gjennom beitesesongen kan skadepotensialet også her være stort.

I region 1, 3, 5 og 6 var jerv den rovviltarten som forårsaket størst andel av sau erstattet som tapt til rovvilt i 2024. I region 1 ble det i 2024 utbetalt erstatning for 247 sau/lam som tapt til jerv, og erfaringen gjennom mange år med jerv og jerveskader viser at skadeomfanget kan bli betydelig dersom det er jerv i beiteområdene. En stor del av de dokumenterte skadene på sau i region 3 er påvist innenfor forvaltningsområdet for jerv, og det er et stort potensial for skade på sau både innenfor beiteprioritert område og innenfor forvaltningsområdet for jerv. I region 5 oppstår det årlige og til dels store tap av beitedyr forårsaket av jerv, men her forekommer det sjelden tap av beitedyr til jerv innenfor forvaltningsområdet for jerv, hvor det ikke slippes sau fritt på utmarksbeite og det heller ikke er tamreindrift. I region 6 har det de siste årene vært spesielt høye tap i beiteområder i Rauma og Fjord kommuner innenfor forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal. I 2024 spredte tapssituasjonen seg videre til også å gjelde prioriterte beiteområder vest for forvaltningsområdet. I region 6 tapes det også tamrein til jerv. I region 7 er det betydelige tap av tamrein til jerv, med noe nedgang i erstattede dyr fra driftsåret 2021/2022 til 2022/2023, og med en økning fra 2022/2023 til 2023/2024. Også for sau blir det erstattet en god del tap til jerv i regionen. I region 8 har det vært en reduksjon i antall sau erstattet til jerv de siste 15 årene, men det er fortsatt tap av sau til jerv i regionen. Antall erstattede tamrein tapt til jerv har vært stabilt og høyt over tid.

Departementet legger til grunn at det er stor sannsynlighet for at det vil oppstå skader av et visst omfang og en viss alvorlighetsgrad på beitedyr forårsaket av jerv i inneværende år.

Departementet finner at vilkåret i nml. § 18 første ledd bokstav b om å avverge skade er oppfylt.

Vilkåret om at formålet ikke kan nås på en annen tilfredsstillende måte

Det er et vilkår at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. nml. § 18 andre ledd. I vurderingen av vilkåret vil prinsippet om geografisk differensiert forvaltning veie tungt. Av rovviltforliket 2011 (Stortingets vedtak 687 i behandlingen av dokument 8:163 S (2010-2011)) fremgår det at soneinndelingen må forvaltes tydelig. Dette innebærer at beitenæring skal tilpasses rovvilt i de områder der rovvilt har prioritet, mens det i prioriterte beiteområder skal være lav terskel for å tillate uttak av rovdyr som gjør skade på beitedyr.

I flere av regionene er det gitt kvote for lisensfelling som omfatter både beiteprioriterte og jerveprioriterte områder. I de fleste regionene er det imidlertid gitt mindre adgang til lisensfelling i forvaltningsområder for jerv enn i områdene som er prioriterte beiteområder. Departementet understreker at det fortsatt skal arbeides aktivt med effektive forebyggende tiltak, som tidlig nedsanking av sau/lam, i områder rovviltneemndene har prioritert for yngling av jerv. Forebyggende tiltak skal være det primære tiltaket for å avverge skader i slike områder. Samtidig slippes det et stort antall husdyr og tamrein på beite i de ulike regionene, i både beiteprioriterte og jerveprioriterte områder. Det oppstår årlig store tap av beitedyr forårsaket av jerv i en del områder, som omfatter områder både innenfor og utenfor forvaltningsområder for jerv. Selv med forebyggende tiltak som reduserer omfanget av skader i en del områder, foreligger det ikke tiltak som på en tilfredsstillende måte kan forhindre skader fra jerv på husdyr og tamrein i den grad at lisensfelling blir unødvendig.

Departementet erkjenner også at det kan være vanskelig å gjennomføre effektive tiltak når det kommer til tamreindrift.

Departementet mener det ut fra føringene i rovviltpolitikken ikke foreligger andre tilfredsstillende løsninger enn å vedta kvote for lisensfelling av jerv, jf. nml. § 18 andre ledd.

Vilkåret om at uttaket ikke må true bestandens overlevelse

Det følger av nml. § 18 andre ledd at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav a til f bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Vilkåret må vurderes konkret i den enkelte sak, og terskelen kan tenkes å variere avhengig av blant annet fellingsgrunnlaget og kunnskapsgrunnlaget, jf. HR-2021-662-A. Eventuell usikkerhet om den fremtidige utviklingen av en bestand har betydning i vurderingen, og det ligger en viss margin i begrepet «truer» bestandens overlevelse, jf. HR-2021-662-A.

Departementet viser til Miljødirektoratets redegjørelse for bestandssituasjonen i den faglige tilrådingen. Miljødirektoratets vurdering er at et samlet uttak av dyr tilsvarende nemndenes vedtak ikke vil kunne true bestandens overlevelse, forutsatt at den svenske forvaltningen fortsetter med en mengde uttak på samme nivå som de senere år.

Departementet legger disse vurderingene til grunn, og finner at vilkåret om at uttaket ikke må true bestandens overlevelse er oppfylt for kvoten som er vedtatt av rovviltnemndene, jf. nml. § 18 andre ledd.

Øvrige anførsler

Om føre-var-prinsippet

NOAH og ARV mener føre-var-prinsippet bør komme til anvendelse i saken fordi det foreligger risiko for alvorlig og irreversibel skade på naturmangfoldet, og fordi vedtaket ikke viser til noen tidsramme for å bringe jerv ut av statusen som sterkt truet. Departementet viser i denne forbindelse til Miljødirektoratets vurderinger om at vedtaket ikke vil true jervebestandens overlevelse, og det faglige grunnlaget for vurderingene. Departementet vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om artens bestandssituasjon og effekten av påvirkninger, slik at føre-var-prinsippet får begrenset betydning i denne saken.

Om Bernkonvensjonen artikkel 2 og 9

Når det gjelder Bernkonvensjonens bestemmelser viser departementet til beskrivelsen over om at nml. § 18 er utformet med sikte på å gjennomføre Bernkonvensjonen artikkel 9 nr. 1, jf. lovens forarbeider (Ot.prp. nr. 52 (2008-2009)). Bernkonvensjonen artikkel 2 oppstiller visse forpliktelser til å treffe nødvendige tiltak for å opprettholde ("maintain") eller tilpasse ("adapt") bestandene av vill flora og fauna til et nivå som blant annet skal svare til økologiske, vitenskapelige og kulturelle krav. Høyesterett har lagt til grunn at Norge er folkerettslig bundet til å sikre ulvens overlevelse i norsk natur, med henvisning til konvensjonens artikkel 2, jf. HR-2021-662-A avsnitt 67-69. Tilsvarende forpliktelse gjelder for jerv.

I HR-2021-662-A avsnitt 71, fant Høyesterett det klart at Norge ikke bryter forpliktelsen «så lenge den norske delbestanden er så stor at dette bestandsmålet nås». For jerv er det nasjonale bestandsmålet nådd. Departementet finner på denne bakgrunn at vedtaket ikke er i strid med Bernkonvensjonens artikkel 2.

Om Naturavtalen (Kunming-Montreal rammeverket)

NOAH, Naturvernforbundet i Agder og ARV har anført at vedtaket strider mot Naturavtalen, herunder mål 4, som særlig omhandler trusler mot truede arter. Samtidig viser departementet til at vedtak om lisensfelling, som alle vedtak om uttak av rovvilt, skal skje innenfor rammene av blant annet Bernkonvensjonen, naturmangfoldloven og Stortingets føringer for rovviltforvaltningen. Vi kan på denne bakgrunn ikke se at rammeverkets overordnede målsetninger, kan tillegges særlig betydning i denne saken.

Om Grunnloven § 112

Av dom i Høyesterett (HR-2021-662-A), som gjaldt tre vedtak om felling av ulv, står følgende vurdering om Grunnloven § 112:

«Grunnloven § 112 verner miljøet og gir rett til «en natur der produksjonsevne og mangfold bevares». Jeg kan ikke se at naturmangfoldloven § 18 er i strid med Grunnloven § 112, noe partene heller ikke har anført. Slik naturmangfoldloven og rovviltforskriften er utformet, kan jeg heller ikke se at § 112 får nevneverdig betydning som tolkningsfaktor i saken her.»

Departementet har i denne saken kommet til at vilkårene i nml. § 18 er oppfylt, og kan på denne bakgrunn ikke se at vedtaket er i strid med Grunnloven § 112.

Om jerv som ansvarsart og artens truetthetskategori

Klagerne har også anført at jerv er en nasjonal ansvarsart og at arten er oppført som sterkt truet i Norge og sårbar i andre deler av Skandinavia. Felling bør derfor ikke forekomme av arten. Departementet viser i denne forbindelse til Miljødirektoratets vurderinger om at den samlede vedtatte kvoten for betinget skadefelling av jerv i Norge ikke vil true bestandens overlevelse. Til jervens status på Norsk rødliste for arter vil departementet vise til at dette er en direkte konsekvens av det nasjonale bestandsmålet Stortinget har vedtatt og føringene i rovviltpolitikken om at rovviltbestandene skal forvaltes så nær bestandsmålene som mulig.

Om den genetiske levedyktigheten til jervebestanden

NOAH og ARV har anført at det er utfordringer knyttet til utveksling av gener i bestanden, og at det er viktig for den videre utviklingen av jervebestanden at jerven gis muligheter til genetisk utveksling gjennom sammenhengende habitater og såkalte jervekorridorer. Anførslelene knytter seg særlig til endringene i forvaltningsplanen for jerv i region 5 ved forrige revisjon. Det rovviltprioriterte området i regionen ble da redusert, slik at det ikke lenger eksisterer noen forbindelse/korridor til den sørvestlige delbestanden av jerv lenger vest. Det er videre vist til at dette har konsekvenser også for delbestanden i region 3 og for den nasjonale bestanden.

Departementet viser til Miljødirektoratets faglige vurdering, der det trekkes frem at forvaltningen i en årrekke har vært opptatt av å sikre en god forbindelse mellom den sørvestnorske delbestanden og den større østlige og nordlige bestanden for å forhindre isolasjon og genetisk utarming. Direktoratet viser til at endringene i forvaltningsplanen for region 5 på sikt kan gi utfordringer med tanke på dette. Ifølge direktoratet tyder overvåkingen de senere årene på at det har vært tilstrekkelig genflyt mellom delbestandene, men det er fremdeles viktig å sikre tilstrekkelig gode muligheter for genetisk interaksjon gjennom en bevisst soneforvaltning og bestandsregulering gjennom lisensfelling. Direktoratets vurdering er at dette tilsier at det bør være en noe høyere terskel for uttak av jerv innenfor jervesonene i den sørvestnorske delbestandens leveområder. Departementet viser i denne sammenhengen til vurderingene knyttet til vedtaket for region 6 under «Samlet vurdering». Som det går frem der, endrer departementet vedtaket for region 6 slik at det ikke åpnes for lisensfelling av jerv innenfor forvaltningsområdet i Møre og Romsdal, i tråd med Miljødirektoratets anbefaling.

Manglende opplysning i saksbehandlingen av vedtaket i region 1

Naturvernforbundet i Agder anfører at nemndas vedtak er mangelfullt fordi det mangler opplysninger om at Miljødirektoratet i vinter har gjennomført ekstraordinært uttak av fem jerv, i tillegg til en jervetispe med unger, i Setesdal. Klager peker videre på at dette er en saksbehandlingsfeil som kan ha virket inn på nemndas vedtak.

I protokollen fra møte i rovviltnemnda 1 fra 2. juni står det følgende på side 3:

«Ekstraordinære uttak i vinter sør i region 1 og 2, med til saman seks vaksne og to ungar vil truleg og verke inn på skadeomfang/skadepotensialet her.»

Opplysningene som klager trekker frem er kommentert i nemndas vedtak, og det foreligger følgelig ingen saksbehandlingsfeil ved nemndas vedtak.

Om todelt målsetning

Fjord kommune viser til den todelte målsettingen i rovviltforliket, der både rovviltbestandene og beitenæringa skal ivaretas. Kommunen mener at denne balansen ikke oppnås i praksis, særlig i lys av de store tapene til jerv i beitesesongen 2025. Av rovviltforliket 2011 (Stortingets vedtak 687 i behandlingen av dokument 8:163 S (2010-2011)) fremgår det at soneinndelingen må forvaltes tydelig. Dette innebærer blant annet at det i beiteprioriterte områder normalt skal være lav terskel for å tillate uttak av rovdyr som gjør skade på beitedyr, men også terskelen normalt er høy for å tillate uttak av rovdyr i rovdyrprioriterte områder og at beitenæring skal tilpasses rovvilt i de områder der rovvilt har prioritet. Departementet viser til at prinsippet om arealdifferensiert rovdyrforvaltning veier tungt i vurderingen om det skal gis kvote for lisensfelling av jerv. Etter departementets vurdering skjer denne avveiningen i praksis i tråd med føringene i rovviltforliket.

Om FKT-ordningen og beiterett

Fjord kommune kritiserer Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet for manglende konkretisering av hvilke tiltak beitebrukerne skal gjennomføre under FKT-ordningen. Det pekes på at henvisning til ordningen uten konkrete tiltak, særlig når mange søknader avslås, ikke gir reell støtte til næringen. Videre peker Fjord kommune på at det er gårdbrukerne som eier utmarksområdene, og at manglende tiltak som forbedrer situasjonen for beitebrukerne i praksis innebærer en ekspropriasjon av beiteretten.

Når det gjelder FKT-ordningen, viser departementet til at det er rovviltnemnda og Statsforvalteren som har ansvar for å prioritere midlene og tildele tilskudd til tiltak som reduserer rovviltskader. Departementet har tillit til at dette skjer i tråd med nasjonale føringer og lokale behov. Videre avviser departementet at dagens praksis innebærer ekspropriasjon av beiterett. Beiteretten består, men må tilpasses soneinndelingen.

Samlet vurdering

Departementet har over redegjort for den faktiske situasjonen og vurdert de rettslige vilkårene, og har kommet til at vilkårene for å åpne for en kvote for lisensfelling av jerv i region 1 til 8 er oppfylt. Det gjenstående spørsmålet er dermed om det etter en skjønnsmessig vurdering skal gis slik kvote.

Departementet viser til Miljødirektoratets faglige vurdering der de skriver at den totale lisensfellingskvoten i Norge er satt høyt. Det må forventes at en eventuell effektivering av kvotene vil gi en betydelig reduksjon i den norske delbestanden av jerv, slik at det er sannsynlig at det nasjonale bestandsmålet ikke vil nås kommende sesong. Direktoratet presiserer samtidig at det er svært lite sannsynlig at kvotene som er vedtatt vil bli effektivert under lisensfelling. Departementet vil i den forbindelse påpeke at det ikke kan påregnes at rovviltforvaltningen skal ta ut resterende kvote etter endt lisensfellingsperiode.

Region 1, 2 og 4

Det er ikke bestandsmål for jerv i disse regionene, og kvotene som er satt vurderes av Miljødirektoratet ikke å være til hinder for å kunne oppnå bestandsmålene for disse regionene eller naboregioner, neste sesong. Departementet opprettholder vedtakene for region 1, 2 og 4.

Region 3

Rovviltnemnda i region 3 har satt kvoten til totalt 10 jerv. Kvoten er fordelt med 5 dyr (hvorav maksimalt 4 hunndyr) i forvaltningsområdet for jerv, og 5 dyr (hvorav maksimalt 5 hunndyr) i beiteprioriterte områder. Det vil si at den totale hunndyrkvoten er på 9 dyr.

En stor del av ynglingene av jerv, og også skadene av jerv på sau i region 3 de siste sesongene har vært innenfor forvaltningsområdet for jerv. Direktoratet vurderer at det er litt rom for å redusere bestanden sett mot måltallet på 4 ynglinger, men at kvoten særlig innenfor forvaltningsområdene for jerv er satt høyt. Konkret anbefaler Miljødirektoratet at

kvoten endres til 9 dyr, hvorav maksimalt 6 hunndyr, og at inntil 4 av disse, hvorav maksimalt 2 hunndyr, felles innenfor forvaltningsområdet for jerv.

Departementet har gjort en avveining av de hensyn som gjør seg gjeldende, og endrer på dette grunnlag kvoten noe. Kvoten settes til 9 dyr, hvorav maksimalt 6 hunndyr, og at inntil 4 av disse, hvorav maksimalt 2 hunndyr, kan felles innenfor forvaltningsområdet for jerv.

Direktoratet bemerker i tillegg at det er uheldig at kvoten innenfor forvaltningsområdet for jerv er forbeholdt områdene innenfor sonen, og at man følgelig kan komme i samme situasjon som hva som var tilfelle i region 3 sesongen 2024/2025, der lisensfelling av jerv i beiteprioriterte områder måtte stoppes før fastsatt kvote for regionen var fylt. Departementet oppfordrer nemnda i region 3 til å vurdere dette i forbindelse med et eventuelt vedtak om lisensfelling av jerv neste sesong.

Region 5

Rovviltnemnda i region 5 har åpnet for lisensfelling av 15 jerv, hvorav maksimalt 10 hunndyr, avgrenset til beiteprioritert område (grønn sone).

Miljødirektoratet viser til at det var et høyt uttak av jerv i regionen i sesongen 2024/2025, og at de foreløpige tallene over kull i 2025 antyder at bestanden er redusert. Rovviltnemnda har samtidig redusert kvoten betydelig målt opp mot forrige sesong. Direktoratet vurderer at kvoten som er satt av nemnda ikke er til hinder for å kunne oppnå måltallet for region, eller naboregioner neste sesong.

På bakgrunn av dette opprettholder departementet størrelsen og avgrensningen av kvoten vedtatt av nemnda i region 5 på 15 jerv hvorav 10 hunndyr, avgrenset til beiteprioritert område (grønn sone).

Region 6

Nemnda har satt kvoten til 35 jerv (hvorav maksimalt 16 hunndyr) avgrenset til beiteprioritert område. Kvoten deles opp i en startkvote og en reservekvote, der det i startkvoten på 31 jerv kan være 14 tisper, og i reservekvoten på 4 jerv kan være 2 tisper. Av startkvoten kan det maksimalt felles 9 tisper innenfor forvaltningsområdet for jerv i region 6. For at det skal tildeles dyr fra reservekvoten til områder utenfor forvaltningsområdene for jerv i region 6 skal opplysninger i årsrapport fra Rovdata (publiseres ca. 1. oktober 2025) om ynglereregistreringer av jerv i 2025 legges til grunn sammen med oppdatert informasjon om skader forvoldt av jerv på bufe og tamrein. Familiegrupper av jerv (tisper med valper) er unntatt fra lisensfelling til og med 9. september.

Miljødirektoratet mener det er vanskelig å opprettholde en stabil delbestand med tre årlige ynglinger innenfor gjeldende forvaltningsområde i Møre og Romsdal. Direktoratet mener man bør være tilbakeholden med å gi lisensfellingsskvote innenfor forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal, da det ikke registreres noe overtallighet av ynglinger av jerv i området som er avsatt som prioritert for jerv i fylket. Direktoratet anbefaler derfor at startkvoten for

områdene innenfor forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal fjernes, slik at det ikke åpnes for lisensfelling av jerv innenfor forvaltningsområdet i Møre og Romsdal. Rovviltnemnda kan imidlertid omfordele kvoten på ett dyr til et annet delområde med startkvote i regionen.

Når det gjelder Trøndelag er direktoratets anbefaling at denne reduseres til maksimalt 4 hunndyr.

Departementet er enig i vurderingen fra direktoratet om at det er vanskelig å opprettholde en stabil delbestand med tre årlige ynglinger av jerv innenfor forvaltningsområdet i Møre og Romsdal. Gitt denne avgrensningen, bestemt av rovviltnemnda gjennom forvaltningsplanen for regionen, og bestandsstatus, er det vanskelig å se at det er rom for bestandsregulering av jerv innenfor forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal. Departementet vil derfor be rovviltnemnda i region 6 vurdere om forvaltningsplanen for regionen bør revideres.

Departementet legger disse vurderingene til grunn, og endrer vedtaket fra nemnda i region 6 i tråd med Miljødirektoratets anbefalinger. Det vil si at vedtaket endres slik at startkvoten for områdene innenfor forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal, som i nemndas vedtak er satt til ett dyr, fjernes. Og videre at antallet hunndyr i startkvoten for forvaltningsområdet i Trøndelag reduseres til maksimalt 4 hunndyr.

Region 7

Nemnda har åpnet for lisensfelling av 18 jerv hvorav maksimalt 7 hunndyr i de beiteprioriterte områdene i region 7. Det er ikke åpnet for lisensfelling innenfor de jerveprioriterte områdene.

Miljødirektoratet bemerker at Nordland er en region hvor en har vært langt fra å oppnå bestandsmålet innenfor forvaltningsområdene for jerv de seinere år, og dette medfører at en har vært og er avhengig av kull også i beiteprioriterte områder for å oppnå det regionale bestandsmålet.

NOAH og ARV har anført at det bør tas hensyn til at departementet har hatt innvendinger mot forvaltningsplanen for rovvilt i region 7, og mener nemnda er nødt til å legge til rette for ynglende jerv også utenfor forvaltningsområdene. Som klager viser til, har Klima- og miljødepartementet besluttet å hente inn forvaltningsplanen til behandling, jf. brev av 2. juli 2018. Rovviltnemndas nåværende plan gjelder inntil departementet har ferdig behandlet saken.

Det har etter at nemnda fattet sitt vedtak om lisensfelling fremkommet ny kunnskap om jervebestanden i Nordland, jf. saksfremlegget til nemndas sak 30/2025. På bakgrunn av denne kunnskapen forslo sekretariatet til Rovviltnemnda i region 6 i saksfremlegg møte 5/2025 sak 30/2025 følgende:

«Vi foreslår derfor at nemnda anbefaler at departementet legger til grunn ny kunnskap om jervebestanden i Nordland og øker kvoten til totalt 20 dyr, hvorav inntil

åtte tisper. Av denne kvoten har allerede 10 dyr, inkludert tre tisper, belastet kvoten. Men en totalkvote på 20 dyr, hvorav inntil åtte hunndyr, vil det si at det per 2. juni er igjen en tilgjengelig kvote på 10 dyr, hvorav inntil fem voksne hunndyr.»

I Miljødirektoratets faglige tilrådning anbefales det at kvoten oppjusteres av departementet i samsvar med sekretariatets forslag. På bakgrunn av bestandssituasjonen i Region 7 er departementet enig i at en oppjustering av kvoten er nødvendig. Oppjusteringen innebærer at kvoten for lisensfelling av jerv justeres fra 18 dyr hvorav maksimalt 7 hunndyr, til 20 dyr hvorav maksimalt 8 hunndyr.

Irregulær avgang etter 6. mai 2025, dato for opprinnelig vedtak i nemnda, belastes kvoten. Det vil si at kvoten per 8. august er 10 dyr, hvorav 5 tisper. Kvoten forbeholdes beiteprioriterte områder.

Region 8

Nemnda i region 8 har satt en kvote på 34 dyr hvorav inntil 19 tisper for hele regionen inkl. samarbeidsområdet med Nordland. Av kvoten kan inntil 13, hvorav inntil 7 tisper felles i jervprioriterte områder (A-områdene), med en fordeling på 7 dyr (3 tisper) i Finnmark og 6 dyr (4 tisper) i Troms.

Miljødirektoratet anbefaler ingen endring av vedtaket. Direktoratet presiserer at kvotene er satt høyt, men sett i lys av de senere fellingsresultater og behovene for ekstraordinær innsats i regionen, ser direktoratet ikke noen grunn til å gjøre endringer. Videre presiserer direktoratet at det ikke kan forventes at kvotene blir fylt gitt tidligere års fellingsstatistikk i regionen generelt, og i Finnmark spesielt.

Departementet legger Miljødirektoratets vurderinger til grunn, og opprettholder vedtaket fra nemnda i region 8.

Departementets konklusjon

Klima- og miljødepartementet opprettholder vedtakene om kvoter for lisensfelling av jerv fra rovviltnemndene i regionene 1, 2, 4, 5 og 8.

Departementet endrer kvoten i vedtaket i rovviltregion 3 fra 10 dyr, hvorav maksimalt 9 hunndyr, til 9 dyr, hvorav maksimalt 6 hunndyr. Av disse kan inntil 4 dyr, hvorav maksimalt 2 hunndyr, felles innenfor jervprioritert område.

I region 6 fjerner departementet startkvoten for områdene innenfor forvaltningsområdet i Møre og Romsdal som i vedtaket er satt til 1 dyr, slik at det ikke åpnes for lisensfelling av jerv innenfor forvaltningsområdet i Møre og Romsdal. Rovviltnemnda kan imidlertid omfordele kvoten på ett dyr til et annet delområde med startkvote i regionen. Departementet endrer videre antallet hunndyr i startkvoten for forvaltningsområdet i Trøndelag fra 9 til 4 hunndyr.

I region 7 endrer departementet lisensfellingskvoten for Nordland, på bakgrunn av nye opplysninger om bestandssituasjonen i regionen, til 20 dyr hvorav maksimalt 8 hunndyr. Irregulær avgang etter 6. mai 2025, dato for opprinnelig vedtak i nemnda, belastes kvoten. Det vil si at kvoten per 8. august er 10 dyr, hvorav 5 tisper. Kvoten forbeholdes beiteprioriterte områder.

Ved avgjørelsen har departementet lagt vekt på historikk og potensial for skade fra jerv, samt prinsippet om differensiert forvaltning av rovvilt. Departementet har også sett hen til Stortingets rovviltforlik i 2011, hvor det fremgår at det er en målsetting at lisensfelling skal være hovedvirkemiddelet i bestandsreguleringen av jerv. Departementet finner at det foreligger et potensial for skader som oppfyller vilkåret i naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b. Vi finner samtidig at de vedtatte kvotene ikke truer bestandens overlevelse, og det ikke er andre tilfredsstillende løsninger enn uttak gjennom lisensfelling.

Klagene som gjelder region 1, 2, 4, 5, 7 og 8 er ikke tatt til følge. Klagene som gjelder region 3 og 6 er delvis tatt til følge.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Johanne Hjelde
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Miljødirektoratet
Rovviltnemnda i region 8
Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Adresseliste

Aktivt Rovdyrvern NOAH - for dyrs rettigheter	Postboks 23	1641	RÅDE
---	-------------	------	------